

บทที่ 5

การแปล Tense

ลักษณะ Tense ในภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษมีการเปลี่ยนรูปกริยาเพื่อแสดงกาล กริยานั้นอาจจะเปลี่ยนรูปไปเลย เช่น *go went gone* หรือเติมปัจจัยเข้าไปหลังกริยา เช่น *walk walked walked* ในประโยคอาจมีหรือไม่มีคำบอกกาลเวลากำกับอยู่ หน้าที่ของกริยาที่เปลี่ยนไปที่เราเรียกว่า *tense* ต่าง ๆ นี้ คือ เพื่อบอกความหมายของกาลเวลาต่าง ๆ กัน

ตัวอย่างประโยค 3 ประโยคต่อไปนี้ มีความหมายไม่เท่ากันในแง่ของกาลเวลา

1. *My friend lives in Bangkok.*
2. *My friend lived in Bangkok.*
3. *My friend has lived in Bangkok.*

ประโยค 1-3 อาจแปลได้ความเท่ากัน คือ "เพื่อนของฉันอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ" แต่ความหมายของประโยคที่เกี่ยวกับเวลาไม่เท่ากัน

ประโยคที่ 1 ใช้ *simple present tense* หมายความว่า
เพื่อนของฉันอยู่ในกรุงเทพฯ (กำลังอยู่ในขณะนั้น)

ประโยคที่ 2 ใช้ *past tense* แสดงว่า
เขาไม่ได้อยู่ที่นั่นแล้ว

ประโยคที่ 3 ใช้ *present perfect tense* อาจหมายความว่า
เขาเคยอยู่ที่นั่นในอดีต ตอนนี้อาจจะยังอยู่หรืออาจไม่อยู่แล้ว

คำบอกกาลในภาษาไทย

ภาษาที่มีวิภัติ ปัจจัย อย่างภาษาบาลี สันสกฤตและอังกฤษ กาล มาลา วาจก เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ แต่ในภาษาไทย กาล มาลา วาจก ไม่ใช่สิ่งสำคัญเท่าไรนัก

เพราะภาษาไทยเวลานำมาพูดหรือเขียน ไม่จำเป็นต้องระบุเวลาว่าเมื่อไร ผู้ฟังและผู้อ่าน ต้องทำความเข้าใจเอาเอง ภาษาไทยไม่มีการแจกวิภัติ ปัจจัยเพื่อบอกกาลเวลา คำแต่ ละคำใช้ได้ในทุกโอกาส เมื่อต้องการจะบอกกาลเวลาก็มีวิธีการที่จะบอกได้ดังนี้

เมื่อต้องการทราบว่า กริยากระทำเมื่อไรต้องอาศัยกริยาช่วย เช่น จะ อยู่ กำลัง ได้ แล้ว ในภาษาไทยจะบ่งชัดลงไปว่า กริยาแท้ หรือ กริยาช่วย ต้องดูตำแหน่งใน ประโยคเป็นส่วนประกอบด้วย คำเหล่านี้บอกกาลเวลาต่างกัน คือ

บอกปัจจุบัน เช่น อยู่ กำลัง กำลัง....อยู่ กำลัง....อยู่แล้ว

ดูโทรทัศน์อยู่นั่นแหละ ไม่รู้จักหลับนอน

(เป็นการบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และยังไม่ยุติลง แสดงว่า ยังดูโทรทัศน์ อยู่โดยไม่ยอมเข้านอน)

เขากำลังวิ่ง

(คำว่า "กำลัง" เป็นคำบอกเหตุการณ์ที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน แสดงว่าเขา กำลังวิ่งอยู่อย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าเขายังไม่ได้หยุดวิ่ง)

สมศักดิ์กำลังนอนหลับอยู่

(แสดงว่า ตลอดเวลาสมศักดิ์นอนหลับอยู่ยังไม่ตื่นขึ้นมา เป็นการบอก เหตุการณ์ที่ดำเนินอยู่โดยเน้นความ)

สมศรีกำลังทำการบ้านอยู่แล้ว

(ประโยคนี้นั้นความยิ่งกว่า สมศักดิ์กำลังนอนหลับอยู่เพราะในข้อความนี้ได้ เน้นให้เห็นว่า สมศรีได้ลงมือทำการบ้านแล้ว แต่ยังไม่เสร็จ ซึ่ง เป็นการบอกเหตุการณ์ให้รู้ว่าการกระทำได้เริ่มเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่ เสร็จ)

บอกอดีต ได้แก่ ได้ ได้....แล้ว เช่น

สมศรีได้รับจดหมาย

(บอกให้รู้ว่าในช่วงเวลาที่ผ่านไป สมศรีได้รับจดหมาย)

สมศรีได้พบคุณพ่อแล้ว

(บอกให้รู้ว่าการพบคุณพ่อของสมศรีได้ผ่านพ้นไปและเสร็จสิ้นลง
เรียบร้อยแล้ว)

บอกอนาคต ได้แก่ จะ กำลังจะ....อยู่ กำลัง....อยู่แล้ว เช่น
ใครจะไปใครจะมา

(บอกเวลาล่วงหน้า เหตุยังไม่เกิด)

หล่อนกำลังจะเปิดวิทยุฟังเพลง

สมศรีกำลังจะกินอาหารอยู่เดี๋ยวนี้แหละ

คุณแม่กับคุณพ่อกำลังจะไปตลาดอยู่แล้ว

ความแตกต่างและความคล้ายคลึงของ *tense* ในภาษาอังกฤษและภาษาไทยในแง่
รูปคำและหน้าที่

Tense ในภาษาอังกฤษ	Tense ในภาษาไทย
รูปคำ - เปลี่ยนรูปคำกริยา เช่น <i>go went gone</i>	- ไม่เปลี่ยนรูปกริยา
- เติมปัจจัย <i>ed</i> เช่น <i>walk walked walked</i>	- มีการเติมกริยาช่วย เช่น กำลัง กำลังจะ แล้ว
- มีหรือไม่มีคำบอกกาล/เวลา กำกับ	- มีหรือไม่มีคำบอกกาล/เวลา กำกับ
หน้าที่ - บอกความหมายของกาลเวลา ต่าง ๆ กัน ตาม <i>tense</i> ที่ต่างกัน	- ไม่ให้ความสำคัญกับกาล/เวลาที่ต่างกัน - รู้กาลเวลาโดยเดาจากบริบท หรือจากคำ กำกับเวลา (ถ้ามี)

วิธีแปล

ผู้แปลควรอ่านประโยคภาษาอังกฤษเพื่อทำความเข้าใจความหมายของ *tense* ในแง่ของกาล/เวลา ดูว่าประโยคนั้นใช้ *tense* อะไร แล้วจึงแปลถ่ายทอดเป็นภาษาไทยให้ตรงกับลักษณะกาล/เวลา ที่นิยมใช้ในภาษาไทย โดยอาจจะเติมคำเสริมกริยาต่าง ๆ หรือคำบอกเวลาที่เหมาะสมในภาษาไทย เช่น มาตลอด ก่อน แล้ว จะ เพิ่ง เคย เป็นต้น ถ้าในประโยคภาษาอังกฤษนั้นมีกริยาหลายตัวที่อยู่ใน *tense* เดียวกัน ไม่จำเป็นต้องใส่คำเสริมกริยาไปทุกที่ เพราะจะเป็นการซ้ำซ้อนซึ่งภาษาไทยไม่นิยม ดังตัวอย่างเช่น

เขากำลังจะโทรศัพท์ถึงเพื่อนของเขาและเพื่อนของเขา กำลังจะมา
เขทั้งสองกำลังจะไปทานข้าวนอกบ้านกัน
(ภาษาไทยไม่นิยม)

เช่นเดียวกันเมื่อแปลประโยคหรือข้อความที่เป็นเรื่องเล่า ซึ่งใช้คำกริยาเป็นอดีตกาล เวลาแปลภาษาไทยไม่นิยมใส่คำบอกกาล ได้ + กริยา อย่างพร่ำเพรื่อ ตัวอย่างเช่น

เขาได้ไปโรงเรียน เขาได้มาถึงโรงเรียนทันเวลา และเขาได้ทำความเคารพครู
ที่ยืนอยู่หน้าโรงเรียน
(ภาษาไทยไม่นิยม)

ตัวอย่างการแปลประโยคภาษาอังกฤษที่มี *tense* ต่าง ๆ เป็นภาษาไทย

1. *Have you finished your term paper?*

ทำรายงานเสร็จแล้วหรือยัง

อธิบาย: แล้ว-ยัง คำบอกเวลาจากอดีตมาจนปัจจุบัน (*present perfect tense*)

No, but I'll finish it this evening.

ยังหรอก แต่จะทำให้เสร็จตอนเย็นนี้

อธิบาย: จะ....ตอนเย็นนี้ บอกกาลอนาคตแบบของไทย

2. *Did you see a lot of friends at the party?*

คุณพบเพื่อนหลายคนใหม่ที่งานเลี้ยง

อธิบาย: อดีต แต่ไม่จำเป็นต้องใส่คำเสริมบอกอดีต เช่น "ได้" ข้างหน้าคำกริยา

No, I didn't. When I arrived there, some of them had already left.

ไม่ค่อยพบหรอก พอไปถึงที่งานปรากฏว่าเพื่อนหลายคนกลับไปก่อนแล้ว

อธิบาย: *already* = ก่อนแล้ว และกริยาในประโยคก็แปลงอย่างปกติ

3. *Did you enjoy the party last night?*

เมื่อคืนงานเลี้ยงสนุกไหม

อธิบาย: แปลคำบอกกาลก็เพียงพอแล้ว *last night* = เมื่อคืน

Yes, I did. It wasn't like any other party that I have ever been to.

สนุกซิ ไม่เหมือนกับงานเลี้ยงก่อน ๆ ที่เคยไปเลย

อธิบาย: แปล *present perfect* จากอดีตจนถึงปัจจุบันโดยใช้คำบอกกาล เคย....เลย

4. *When I arrived at the office, the meeting was just beginning.*

เมื่อฉันไปถึงที่ทำงาน การประชุมกำลังเพิ่งเริ่มพอดี

อธิบาย: เราไม่แปล *past tense* ของกริยาว่าได้ + v แปลว่า ไปถึง เท่านั้น *just*

แปลว่า เพิ่ง ใช้คำนี้กับเหตุการณ์ในอดีตก็ได้

continuous tense ในประโยคนี้ แปลตรงกับภาษาไทยว่า กำลัง + v

5. *Talking to her wasn't easy although I had known her for a long time.*

(การ) คุยกับเธอนั้นไม่ใช่ของง่าย ทั้ง ๆ ที่ฉันเคยรู้จักเธอมามาก่อนแล้ว

อธิบาย: เหตุการณ์ในอดีต ไม่นิยมแปลว่า ได้ + v การแปลเพื่อแสดง *past perfect*

tense ใช้คำเสริมกริยา เคย...ก่อนแล้ว

6. By the time you read this letter, **I will have already left** home.

กว่าเธอจะได้อ่านจดหมายฉบับนี้ ฉันก็คงออกจากบ้านไปแล้ว

อธิบาย : เหตุการณ์ช่วงเวลาหนึ่งในอนาคต สังกัดคำแปล **กว่า...จะ คง...แล้ว แล้ว** ในที่นี้แปลว่า **ทำากวารนั้นแล้ว** ไม่ได้แปลว่า อดีตหรือเวลาที่ล่วงเลยมาแล้ว

7. She **explained** that the problem of water was solved when she **moved** to this area ten years ago.

เธอชี้แจงว่าปัญหาเรื่องน้ำแก้ไขไปก่อนที่เธอจะย้ายมาอยู่แถบนี้เมื่อ 10 ปีก่อน

อธิบาย : v. + ed ไม่จำเป็นต้องแปลว่า ได้ + v. เสมอไป ในบางจุดอาจเติม "จะ" เพื่อให้เห็นช่วงเวลาก่อนหลังที่ห่างกัน 2 ช่วง **แก้ไขไปก่อน...จะ** คำว่า "ก่อน" ที่อยู่ท้ายประโยค แปลจาก ago

8. When I **started** the journey, the sun **was shining** brightly.

เมื่อตอนที่ฉันเริ่มออกเดินทาง พระอาทิตย์กำลังส่องแสงสว่างไสว

อธิบาย : เพื่อให้เห็นความแตกต่างของเวลา 2 ช่วงที่ใช้ past tense กับ past continuous แปลเป็นภาษาไทย เมื่อตอนที่...กำลัง

9. She **has been standing** there, waiting for her son, for more than two hours.

เธอยืนอยู่ที่นั่นมาตลอด คอยลูกชายอยู่เป็นเวลากว่าสองชั่วโมงแล้ว

อธิบาย : **present perfect continuous tense** แสดงโดยใช้คำเสริมบอกการทอดระยะของช่วงเวลา ...**มาตลอด...แล้ว**

10. **I'll be seeing** him tomorrow at the office.

ฉันนัดกับเขาไว้ว่าจะเจอกันพรุ่งนี้ที่ทำงาน

อธิบาย : ประโยคที่ใช้ **future continuous tense** แสดงว่า มีการตกลงกันไว้แล้ว จะแปลต่างจากประโยคที่ว่า **"I'll see him"** **ผมจะไปพบเขา** ซึ่งใช้ **future tense** ธรรมดา ที่แสดงถึงอนาคตกาลเท่านั้นเอง

แบบฝึกหัด 5.1

จงแปลประโยคต่อไปนี้และสังเกตความแตกต่างในการเลือกแปล tense

1. I **will** always **remember** him as a wonderful friend.

2. About one million people **die** from malaria every year.

3. A moderately strong earthquake **hit** eastern Japan yesterday.

4. All they want **is to be able** to work again.

5. The accident **happened** as the bus was returning from the party.

6. After going to the toilet, **wash** your hands with soap and water.

7. Police **have found** a 7 year old boy alive six days after a major earthquake.

8. **Put** your coat on if you **are going** out.

9. Somsri **was wearing** a blue and purple outfit on her birthday.

10. Mountaineering **can be** a very dangerous sport.

จงแปลประโยคต่อไปนี้และสังเกตความแตกต่างในการเลือกแปล tense

1. Every game **should have** a winner.
.....
2. People **have come out** and voted for their leaders.
.....
3. The news **said** wounded people **were dying** for lack of blood.
.....
4. Fishermen **slaughtered** thousands of sharks near the Australian coast.
.....
5. Women **have proved** themselves to be capable workers.
.....
6. The world **will face** an Alzheimer's epidemic by 2050.
.....
7. As we **reached** North Cape, the weather **changed** suddenly.
.....
8. We **should be proud of** our ancestors.
.....
9. Scientists **have already recorded** the results of the experiment.
.....
10. I **got used to cooking** my own food when I had to live alone.
.....